

HALTE 4: De producten van het zwingelen

Uit strovlas halen we 5 producten: de lange vezel (vlasdraad) • de korte vezel (vezelafval) • zaadkorrels • scheven • aarde of stof

Zwingelaar VANDENBULCKE • In 1939 opgericht door Oscar Vandenbulcke met een zwingelmachine (Vlaamse twijnmolen + mechanische breker) • 1963: overname van het bedrijf door Robert Vandenbulcke • Installatie van een zwingelmachine • 1978: installatie van een 2e zwingelmachine • 2004: weghalen van de 2 zwingelmachines en installatie van een nieuwe • 12 werknemers • 1 zwingelmachine bewerkt gemiddeld 2 ton stro per uur (2004) • Het gemiddelde gewicht van stro per hectare is ongeveer 7,2 ton

HALTE 5: De afzetmarkten van de vezel

De afzetmarkten voor de lange vezel (vlasdraad): kleding • composietmaterialen om de plaats in te nemen van glas- en koolstofvezels

De afzetmarkten voor de korte vezel (vezelafval): meubilair • spinnerij om katoen, viscose, ... te vermengen • papierfabrikanten: sigarettenpapier of bankbiljetten • technische afzetmarkten (niet-geweven stoffen, auto-industrie, ...)

Zwingelaar DEWYNTER • Opgericht in 1951 door Paul Dewynter • 1963: eerste modernisering • 1973: overname van het bedrijf door Michel Dewynter • 1986: Didier Dewynter gaat een vennootschap aan met Michel • 1994: verandering van de zwingelmachine. Installatie van een stofafscheidingssysteem • Tegenwoordig: 8 werknemers zwingelen ongeveer 600 hectare per jaar van 75 producenten uit de streek

HALTE 6: De afzetmarkten van de zaadkorrels en de scheven

De afzetmarkten voor de scheven: spaanplaten, stalstrooisel voor dieren, brandstof voor verwarmingsketels

De afzetmarkten voor de zaadkorrels: olie, voedsel voor dieren, farmacie en voeding voor de mens (rijk aan omega 3), zaad

Zwingelaar VANHERSECKE • Op 1 juli 1961 beginnen Sylvain Vanhersecke en echtgenote vlas te zwingelen in de vorm van een familiebedrijf in Volckerinckhove • 1993: oprichting van de BVBA Vanhersecke Frères door de 2 zonen Eric en Patrick die de zaak overnemen • 1999: Uitbreiding van nieuwe fabriek • 1 maart 2000: start van de fabriek in de nieuwe gebouwen in de gemeente Millam • Personeel (2010): 14 werknemers • Oppervlakte: ongeveer 1000 hectare

HALTE 7: De nieuwe afzetmarkten

Steeds vaker vindt men het vlas terug in composietmaterialen om de plaats in te nemen van glas- en koolstofvezels. De vlasvezel scoort beter op vlak van: lichtheid, stevigheid, dichtheid en gewicht, absorptie van trillingen.

Bovendien lost dit natuurlijk product alle recycleerbaarheidsproblemen op, bijgevolg wordt het steeds meer gebruikt en voor verschillende doeleinden: vervaardiging van een fietskader, een tennisracket, een schroefblad van een windmolen, op gebied van watersport, luchtvaart en eco-constructie...

Coöperatieve onderneming L.A. Linière • Tegenwoordig is er in Bourbourg de coöperatieve onderneming L.A. LINIERE, een telersvereniging, die ontstaan is uit een fusie tussen "Coopératives du Littoral" (Grande-Synthe, 59) en "L'Ardrésis" (Ardres, 62). Dit bedrijf dat erg gehecht is aan de streek behoort toe aan de aangesloten vlasboeren van Nord-Pas de Calais. De vrucht van hun arbeid wordt eveneens verdeeld volgens de regels van het mutualisme en van de billijkheid van de coöperatieve onderneming.

Deze zwingelfabriek is niet alleen de laatst gebouwde in Europa, maar ook de modernste. De scheiding van de producten is perfect en de uitgetrokken vezels zijn erkend voor hun grote kwaliteit.

Enkele cijfers

De handel in cijfers

2 kwekers

Linea (Grandvilliers 60)

Terre de Lin (St Pierre le Viger 76)

7 zaadproducenten

waarvan 1 in het Noorden:

Brygo-vestiging in Warhem

26 zwingelaars waarvan

8 in het Noorden:

L.A. Linière in Bourbourg

Zwingelaar Dewynter in Rubrouck

Zwingelaar SA Decock in Hond schoote

Zwingelaar SA Jean Decock in Quaedypre

Zwingelaar Van Robaey Frères in Killem

en in Quesnoy sur Deule

Zwingelaar Vandenbulcke in Hardifort

Zwingelaar Vanhersecke Frères in Millam

2 zwingelaars in Pas de Calais:

Opalin in Le Parcq

Lievin in Regnaville

Met 100 kg stro bij de start van het zwingelen bekomt men:

20 kg vlasdraad

10 kg vezelafval

50 kg scheven

7 kg zaadkorrels

13 kg aarde en stof

Het vlas is 5 keer, 10 keer, 50 keer milieuvriendelijker dan de andere vezels

Het vlas is **een jaarlijks gewas**. Het heeft een snelle groei en de stengel kan 1 **meter hoogte reiken**.

Het leven van de bloem duurt **slechts enkele uren**. Bloei midden juni.

Men moet **6 à 7 jaar wachten tussen elke vlasteelt** om moeheid van de grond te vermijden.

Uitstappen rond het thema 'vlas'

La Route du Lin (de vlasroute): een fietstocht van mei tot september (meerdere keren per jaar) die het Vlaamse landschap langs de vlasvelden doorkruist. Informatieboorden over gans de weg beschrijven de levenscyclus van dit duizendjarige gewas evenals de plaatselijke knowhow.

Le Rallye Bleu (de blauwe rally): midden juni op het traject van de "Route du Lin" kunt u uw kennis van het vlas bewijzen aan de hand van een vragenlijst en kunt u uw vaardigheid testen met Vlaamse volksspellen.

La promenade des Zwingelaers (de wandeling van de zwingelaars): wandeltocht van 10,4 km, vertrek aan de ontdekking van de oude vlaskwekerijen in Hond schoote.

Vlasboetieken:

• **Le grenier du Lin:** 2, rue des Moères - 59122 Hond schoote - Tél. 03 28 62 64 61 • open van maandag tot zaterdag van 10 - 19 u. (zondag op afspraak)

• **La Boutique du Lin:** Quaedypre - 59380 Bergues - Tél. 03 28 68 62 22 • open op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 14 - 18 u.

De folders zijn beschikbaar in ons toerismekantoor. Ontdek de aangepaste ronde voor wielertoeristen op www.tracegps.com

INLICHTINGEN:

TOERISMEKANTOOR VAN HET VLASLAND

5, place du Général de Gaulle

59122 HONDSCHOOTE

Tél. 03 28 62 53 00

E-mail: otpaysdulin@free.fr

Website: www.otpaysdulin.fr

VERKEERSBUREAU GHYVELDE

Rue du Lac

59254 GHYVELDE

Tél. 03 28 58 24 55

E-mail: s.i.ghyvelde@orange.fr

De vlasroute

Autorit:
De ronde van de zwingelaars

Ontdek de geheimen van het vlas door langs de 7 zwingelaars in Vlaanderen te rijden (ongeveer 80 km)

De ronde van de zwingelaars

Halte 7: de nieuwe afzetmarkten

Coöperatieve onderneming L.A. Linière

Adres:
Route de Looberghe
59630 Bourbourg
GPS-punt:
04455155642420

Halte 6: de afzetmarkten van de zaadkorrels en de scheven

Zwingelaar Vanhersecke

Adres:
Barrière Française
59143 Millam
GPS-punt:
04492865631649

Halte 5: de afzetmarkten van de vezel

Zwingelaar Dewynter

Adres:
468, route de Bourbourg
59285 Rubrouck
GPS-punt:
0454665632142

Halte 1: het zaaien

Zwingelaar Decock S.A.

Adres:
1, rue de la Cartonnerie
59122 Hondshoote
GPS-punt:
04693465648945

Halte 2: de oogst

Zwingelaar Van Robaey

Adres:
Rue St Michel
59122 Killem
GPS-punt:
04697865645305

Halte 4: de producten van het zwingelen

Zwingelaar Vandenbulcke

Adres:
546, route Wemaers Cappel
59670 Hardifort
GPS-punt:
04621685629562

Halte 3: het zwingelen

Zwingelaar S.A. Jean Decock

Adres:
RD 916
59380 Quaedypre
GPS-punt:
04600955644630

HALTE 1: Het zaaien

Het zaaien vindt gewoonlijk plaats eind maart/begin april.
maart-april: het zaaien • mei: het opkomen • juni: de bloei • juli: het rooien • juli-augustus: het roten • augustus-september: het binnenbrengen van het gerote stro

Zwingelaar DECOCK S.A.

• Ontstaan: 1949 • Verwerkingscapaciteit: jaarlijks 20.000 ton stro • 32 werknemers • Partnerschap met 250 vlasboeren • Bevoorradingsgebied: Nord Pas-de-Calais en Picardië • Markten: China en Europa

Producten: de vezels voor de textielindustrie en de technische markten (auto-industrie, composiet, papier, enz.), de scheven (stro) voor spaanplaten en stalstrooisel.

HALTE 2: De oogst

- **Roosmachine:** 1e fase van de oogst. Het vlas wordt gerooid en vervolgens in zwaden op het veld gelegd, zo kan het vlas keren en kan het roten beginnen.
- **Het roten:** onder invloed van de vochtigheid en de warmte zal het bindmiddel dat de vezels met elkaar en aan het stro verbindt, rotten. Dit maakt het zwingelen mogelijk.
- **Vlaskeerder:** 2e fase van de oogst. Nadat het vlas gekeerd is en geroot aan de ene kant, wordt het vlas omgedraaid om homogeniteit aan beide kanten te bekomen.
- **Opwickelaar:** 3e fase van de oogst. Na het homogene roten wordt het vlas op de grond verzameld en vervolgens in ronde ballen van ongeveer 250 kg opgevoerd alvorens het in de boerderij gestockeerd wordt.

Zwingelaar VAN ROBAEYS

Al bijna 100 jaar zorgt de familie Van Robaey voor een grote omzet van vlas in Frankrijk. Iedere lente zaaien ongeveer 500 landbouwers "het blauwe goud" in 8 departementen... Eens ze geoogst zijn, worden de bundels ontrold door de automatische zwingelmachines. Elk jaar wordt bijna 40.000 km vlas ontrold bij Van Robaey Frères! Het equivalent van een reis rond de wereld... Elke week zorgt de productie van vlasvezels in Killem voor de confectie van een miljoen hemden... met korte mouwen!

HALTE 3: Het zwingelen

Het zwingelen is de handeling die, door opeenvolgende fases, toelaat de vezel te reinigen en dit door de verschillende producten die uit het gewas voortkomen, te scheiden.

Hiervoor zijn verschillende verrichtingen noodzakelijk:

- het ontrollen van ronde balen
- het repelen van het stro: het verwijderen van de zaaddozen die de zaadkorrels bevatten
- het braken van het stro: het vlas wordt gebrakt tijdens de passage tussen geribde walsen. Zo wordt het stro gebroken wat de scheiding van het stro en van de vezel in de trommels vergemakkelijkt
- Het kloppen van het stro: de scheven van de vlasdraad verwijderen
- Het sorteren van de vezels

Zwingelaar S.A. JEAN DECOCK

Opgericht in 1957 door Jean Decock • Activiteit: vlas zwingelen • 2 werklijnen • Arbeid: vlassoogst • Uittrekken, omkeren, oprollen • 42 werknemers • Vlasteelt in het Noorden, le Pas de Calais, l'Aisne, la Seine Maritime • Dagelijks 90 ton vlas tot stro verwerkt